Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden ohjesäännön muuttamisesta (U 73/2021)

Asian taustaa

Euroopan komissio julkaisi 25.11.2021 lakiehdotuksia EU:n vaaleja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (ns. vaalipaketti). U-kirjelmässä 73/2021 käsitellään ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (KOM(2021) 731) ja ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta annetun asetuksen muuttamiseksi (KOM(2021) 734, alkup. 1141/2014 (ns. puolueasetus). Vaalipaketissa oli muitakin ehdotuksia sekä komission tiedonanto.

Tiedonannon mukaan vapaiden ja rehellisten vaalien turvaaminen on komission prioriteetti, jota se toteuttaa mm. Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman, Euroopan vaaliyhteistyöverkoston sekä EU:n kansalaisuusraportoinnin avulla. Demokratiaa haastavat digitaalisen murroksen vahvistamat uhat sekä hybridivaikuttaminen. Tilanteen arvioidaan huonontuvan, elleivät Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot huolehdi kansalaisten vaali- ja poliittisten oikeuksien toteutumisesta. Tiedonannossa todetaan sinällään perustellusti, että verkkoalustat ovat keskeisessä roolissa siinä, miten kansalaiset muodostavat ja ilmaisevat mielipiteitään sekä keskustelevat niistä. Verkkoalustat tuovat uusia mahdollisuuksia demokraattiselle vuoropuhelulle, mutta samalla myös haasteita demokraattiselle järjestelmälle ja sisämarkkinoille.

Poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskeva asetus olisi uutta sääntelyä. Samanaikaisesti EU:ssa valmistellaan digipalvelusäädöstä (Digital Services Act, DSA) joka voimaan tullessaan koskisi kaikenlaista verkkoalustoilla näytettävää mainontaa. Ehdotetulla vaalimainonta-

asetuksella olisi liityntä myös EU:n tietosuojasääntelyyn. Asetusehdotuksella annettaisiin EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679 ja ns. toimielinten tietosuoja-asetusta (EU) 2018/1725 täydentävää ja täsmentävää sääntelyä henkilötietojen käsittelystä poliittisen mainonnan tarkoituksessa. Ehdotuksen arvioidaan parantavan luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suojaa, kun asetuksessa rajoitettaisiin henkilötietoja käyttävien kohdennus- tai voimistamistekniikoiden käyttämistä poliittisen mainonnan tarkoituksessa.

Kysymys on PL 96 §:ssä tarkoitetusta asiasta, joten se käsitellään U-kirjelmänä.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 20/2021 katsonut, että Suomen perustuslaissa turvatut perusoikeudet ovat merkityksellisiä myös EU-sääntelyn valmistelussa (ks. myös esim. PeVL 15/2017 vp, s. 4 ja PeVL 9/2017 vp, s. 5—6 ja niissä viitatut lausunnot). Suomen perustuslain tulee siten ohjata valtioneuvoston kannanmuodostusta EU-lainsäädännön valmistelussa (PeVL 20/ 2017 vp, s. 6). Lisäksi perustuslakivaliokunnan mielestä perustuslain 1 §:n 3 momentti yhdessä perustuslain 22 §:ssä säädetyn perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvollisuuden kanssa merkitsee, että valtioneuvoston tulee osallistua EU-säädösehdotusten valmisteluun tavalla, joka turvaa perus- ja ihmisoikeuksia Suomen lisäksi koko Euroopan unionissa (ks. PeVL 20/2017 vp, s. 6, PeVL 53/2017 vp, s. 5).

Otan tässä kantaa puolueasetuksen muuttamiseen ja vaalimainontaa koskevaan asetusehdotukseen ennen muuta viestintä- ja informaatio-oikeudellisten kysymysten ja niihin liittyvien perus- ja ihmisoikeuskytkentöjen kannalta.

Puolueasetuksen muuttaminen

Puolueasetuksen (1141/2014) muuttamista koskevan ehdotuksen tarkoituksena olisi: i) lisätä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden taloudellista elinkelpoisuutta, ii) helpottaa vuorovaikutusta kansallisten jäsenpuolueiden kanssa, jotta eurooppalaiset poliittiset puolueet voivat helpommin osallistua EU:n aiheita koskeviin kansallisiin kampanjoihin, iii) sulkea jäljelle jääneet rahoituksen avoimuutta koskevat sääntelyaukot (erityisesti lahjoitukset ja rahoitus EU:n ulkopuolelta), iv) vähentää liiallista hallinnollista taakkaa ja v) lisätä oikeusvarmuutta.

Lisäksi asetuksen muuttamisella pyrittäisiin lisäämään avoimuutta ja tekemään näkyväksi verkossa tapahtuva poliittinen kampanjointi, ulkomainen puuttuminen sekä poliittisen mainonnan tietosuojasääntöjen rikkominen. Tarkoituksena on puolustaa eurooppalaista demokratiaa taistelemalla disinformaatiota sekä muita tiedon manipulaation ja häirinnän muotoja vastaan. Muutosehdotuksella on hyväksyttävä demokratian turvaamiseen tähtäävä päämäärä.

Kuten valtioneuvosto toteaa, neuvotteluissa on varmistettava, ettei ehdotettavien säännösten hallinnollinen taakka muodostu liian suureksi alan toimijoiden kannalta. Kyse on esimerkiksi perusoikeutena turvatun elinkeinonvapauden turvaamisesta. Vaalirahoitusta koskevat rajoitukset voitaneen tulkita myös jonkinasteiseksi puuttumiseksi omaisuuden suojaan, mutta perinteisesti tulevaisuudessa mahdollisesti saatavia varallisuusintressejä ei ole suojattu yhtä voimakkaasti kuin jo olemassa olevien omaisuusintressien menettämistä.

Jos ehdotuksen mukaisesti mainoksen maksajan tiedot tulisi aina julkaista, saattaisi tieto yksityishenkilön henkilöllisyydestä paljastua. Kuten valtioneuvosto toteaa, tämän ehdotuksen käytännön toteutusta ja suhdetta perusoikeuksiin on vielä tarkasteltava.

Valtioneuvosto korostaa hallinnollisia sanktioita koskevan tulkintakäytännön huomioon ottamista asetusten valmistelussa. Seuraamusten osalta on syytä selvittää suhdetta tietosuojasääntelyyn ja siinä säädettyihin seuraamuksiin (puolueasetuksen 30 artiklan 2 kohdan vii alakohta ja 37 artiklan 8 kohta). Seuraamuksia ja niiden langettamisperusteita on syytä tarkastella myös poliittisen sananvapauden käytön kannalta sen varmistamiseksi, etteivät ne perusteensa tai määränsä puolesta muodosta hillitsevää ja sananvapautta perusteettomasti rajoittavaa tekijää.

Ehdotus asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta

Ehdotuksen sisällöstä

Ehdotuksen ensisijaisena tavoitteena on komission mukaan edistää poliittista mainontaa koskevien sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa vahvistamalla poliittiselle mainonnalle yhdenmukaistetut säännöt ja korkea avoimuuden taso. Näitä sääntöjä sovellettaisiin kaikkiin poliittisten mainospalvelujen tarjoajiin. Ehdotuksen toisena tavoitteen on edistää luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suojaa luomalla säännöt kohdennus- ja voimistamistekniikkojen käytölle poliittisessa mainonnassa. Näitä sääntöjä sovellettaisiin kaikkiin rekisterinpitäjiin, jotka hyödyntävät kohdennus- ja voimistamistekniikkoja – eli muihinkin kuin poliittisen mainonnan tarjoajiin.

U-kirjelmän mukaan poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevalla asetuksella annettaisiin harmonisoitua sääntelyä kohdennus- tai vahvistamistekniikoiden käytöstä poliittisen mainonnan tarkoituksessa. Asetusehdotusta on kirjelmän mukaan arvioitu suhteessa EU:n tietosuojasääntelyyn ja ehdotuksella annettaisiin yleistä tietosuoja-asetusta ja toimielinten tietosuoja-asetusta täsmentävää ja täydentävää sääntelyä siltä osin kuin kohdennus- tai vahvistamistekniikoissa käsitellään arkaluonteisina pidettäviä tietoja poliittisen mainonnan tarkoituksiin. Ehdotuksella arvioidaan olevan henkilötietojen suojaa parantavia vaikutuksia, kun sillä rajoitettaisiin kohdennus-

ja vahvistamistekniikoiden käyttöä. Henkilötietojen (erityisesti erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen) käsittelyllä tällaisiin tarkoituksiin on havaittu olevan kielteisiä vaikutuksia kansalaisten oikeuksiin. Kansalaisilta suoraan kerättävillä tai verkkotoiminnan ja käyttäytymisprofiloinnin ja muun analyysin avulla kerättävillä henkilötiedoilla kohdistetaan poliittisia viestejä kansalaisille suuntaamalla mainontaa ryhmiin ja vahvistamalla niiden vaikuttavuutta ja leviämistä räätälöimällä sisältöä ja sen levittämistä näiden henkilötietojen käsittelyn ja analysoinnin perusteella määriteltyjen ominaisuuksien perusteella.

Sananvapaus

Asetusehdotus on merkityksellinen ensinnäkin perustuslain 12 §:ssä, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa ja EU:n perusoikeuskirjan 11 artiklassa turvatun sananvapauden kannalta. Ehdotuksella on vaikutuksia myös perus- ja ihmisoikeuksina turvattuihin yksityiselämään ja henkilötietojen suojaan. Nämä rajoitukset olisivat komission mukaan oikeasuhteisia ja rajoittuisivat välttämättömään.

Perustuslain 12 §:ssä turvattuun sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä, mutta vastaavasti myös oikeus vastaanottaa niitä. Sananvapaussäännöksen keskeisenä tarkoituksena on taata kansanvaltaisen yhteiskunnan edellytyksenä oleva vapaa mielipiteenmuodostus, avoin julkinen keskustelu, joukkotiedotuksen vapaa kehitys ja moniarvoisuus sekä mahdollisuus vallankäytön julkiseen kritiikkiin. Ydinajatukseltaan sananvapautta voidaan pitää poliittisena perusoikeutena. Sananvapaus ei kuitenkaan rajoitu vain poliittisiin ilmaisuihin, vaan sen piiriin on totunnaisesti luettu muunkin tyyppiset ilmaisut niiden sisällöstä riippumatta. Sananvapaus antaa yleisesti turvaa erilaisille luovan toiminnan ja itseilmaisun muodoille (HE 309/1993). Vaalimainontaa voidaan pitää yhtä lailla mainostajan ja hänen tukijoukkojensa sananvapauden käyttämisenä kuin myös vastaanottajien sananvapauden käyttämisenä, kun heillä on oikeus vastaanottaa tietoa. Sananvapauden rajoitusten tulee olla muun muassa täsmällisiä ja oikeasuhtaisia, eikä niillä saa puuttua perusoikeuden ytimeen (PeVL 20/2021 ja runsas aikaisempi PeV:n käytäntö).

Sananvapauden osalta varsinaista päätöstä poliittisten mainosten julkaisemisesta ja levittämisestä ja tällaisten mainosten sisältöä säänneltäisiin edelleen asiaa koskevassa kansallisessa ja EU:n lainsäädännössä. Aloite ei koskisi läpinäkyvyysvaatimuksia laajemmin poliittisten viestien sisältöä. Komissio on katsonut, että vaikka kohdentamistekniikoiden rajoittaminen vaikuttaisi sananvapauteen, vaikutus olisi oikeasuhteinen, jos se olisi laajuudeltaan rajattu ja tasapainossa muihin perusoikeuksiin kohdistuvien myönteisten vaikutusten kanssa.

Demokratian ja sananvapauden (oikeus levittää ja vastaanottaa tietoa) turvaamiseksi asetus ei saisi olla liian monimutkainen, jotta myös pienemmät toimijat voivat noudattaa sitä. Nyt asetusehdotus vaikuttaa juristillekin monimutkaiselta.

Rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset (ks. asetusehdotuksen 16 artikla) eivät saa olla niin suuret, että niillä olisi pelottava ja ehkäisevä vaikutus (chilling effect) poliittisen sananvapauden (ml. poliittinen mainonta) käyttämiseen.[1] Tällainen voisi olla suhteeton rajoitus. Ylipäätään EU:n tendenssi käyttää hallinnollisia sakkoja on mielenkiintoinen ja herättää kysymyksiä myös sen suhteesta rikosoikeudelliseen järjestelmään (ne bis in idem) ja muihin mahdollisiin sanktioihin.

Asetusneuvotteluissa on huolehdittava siitä, että asetuksen nojalla puuttuminen sananvapauteen rajoittuu vain välttämättömään siinä tavoiteltavan hyväksyttävän päämäärän saavuttamiseksi. Lisäksi asetuksen valmistelussa on tärkeätä huolehtia siitä, että asetuksen nojalla puuttuminen demokratiaan ja kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksiin rajoittuu vain välttämättömään.

Henkilötietojen suoja ja yksityiselämän suoja

Asetusehdotuksen 12(1) artiklassa kiellettäisiin kohdennus- tai voimistamistekniikoiden käyttö yleisen tietosuoja-asetuksen 9(1) artiklassa ja toimielinten tietosuoja-asetuksen 10(1) artiklassa tarkoitettujen erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen osalta poliittisen mainonnan tarkoituksessa. Kohdentamis- tai voimistamistekniikoilla tarkoitettaisiin asetusehdotuksen 2 artiklan 8. alakohdassa ”tekniikoita, joita käytetään joko räätälöidyn poliittisen mainoksen osoittamiseksi ainoastaan tietylle henkilölle tai henkilöryhmälle tai poliittisen mainoksen leviämisen, saavuttavuuden tai näkyvyyden lisäämiseksi”. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ovat sellaisten henkilötietojen käsittely, joista ilmenee rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys sekä geneettisten tai biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveyttä koskevat tiedot taikka luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevat tiedot.
Kohdentamis- tai voimistamistekniikoiden käyttämisen kiellosta voitaisiin ehdotuksen 12(2) artiklan mukaisesti poiketa ainoastaan silloin, kun erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen

[1] Ks. esim. 16 artiklan 4 kohta: ” Edellä olevan 7 artiklan rikkomiset on katsottava erityisen vakaviksi, kun ne koskevat poliittista mainontaa, joka julkaistaan tai jota levitetään vaalien kampanjaaikana ja joka kohdistetaan sen jäsenvaltion kansalaisiin, jossa kyseiset vaalit järjestetään.” Juuri vaalien alla sananvapauden käyttäminen ja vaalimainontakinon kuitenkin sananvapauden ytimessä.

käsittelylle poliittisen mainonnan tarkoituksessa on joko rekisteröidyn nimenomainen suostumus (yleisen tietosuoja-asetuksen 9(2)(a)artikla; toimielinten tietosuoja-asetuksen 10(2)(a) artikla) tai käsittely suoritetaan poliittisen, filosofisen, uskonnollisen tai ammattiliittotoimintaan liittyvän säätiön, yhdistyksen tai muun voittoa tavoittelemattoman yhteisön laillisen toiminnan yhteydessä ja asianmukaisin suojatoimin, sillä edellytyksellä, että käsittely koskee ainoastaan näiden yhteisöjen jäseniä tai entisiä jäseniä tai henkilöitä, joilla on yhteisöihin säännölliset, yhteisöjen tarkoituksiin liittyvät yhteydet, ja että henkilötietoja ei luovuteta yhteisön ulkopuolelle ilman rekisteröidyn suostumusta (yleisen tietosuoja-asetuksen 9(2)(d) artikla; toimielinten tietosuoja-asetuksen 10(2)(d) artikla).
En tiedä, kuinka yleisesti – ja miten ja kenelle – erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat henkilöt antaisivat suostumuksensa kohdentamis- ja voimistamistekniikoiden käyttämiseen heihin kohdistetun vaalimainonnan osalta. Epäselväksi jää, miksi asiasta pitäisi säätää erikseen, kun nimenomainen suostumus on mainittu käsittelyn perusteena jo EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessakin. Lisäksi on syytä pohtia, miksi kohdentamis- ja voimistamistekniikan käyttäminen olisi perusteltua kaikissa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (TSA) 9 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Valtioneuvoston kirjelmässä ei huomatakseni ole otettu kantaa kohdentamis- ja voimistamistekiikoiden käyttämiseen silloin, kun kyse ei ole TSA 9 artiklassa tarkoitetuista erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvista henkilöistä. Tätä tilannetta olisi tarkasteltava analyyttisemmin erityisesti sananvapauden, yksityisyydensuojan ja henkilötietojen suojan kannalta. Olisivatko ne ehdotettu 12 artikla huomioon ottaen sallittuja vai olisivatko nekin itse asiassa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella ainakin joiltakin osin kiellettyjä tai rajoitetusti sallittuja henkilötietojen käsittelyn edellytykset (peruste + käsittelyn aikana huomioon otettavat edellytykset) huomioon ottaen?

Kohdentamis- ja voimistamistekniikoilla voi olla nykyaikaisessa digiympäristössä voimakas merkitys ihmisten mielipiteenmuodostukseen ja se saattaa vääristää ehdokkaista saatua käsitystä. Valtioneuvoston kirjelmästä ei ilmene, onko kysymys tältä osin henkilötietojen suojan kaventamisesta poliittisen kohdentamis- ja voimistamistekniikkaa käyttäen tehdyn vaalikampanjan osalta vai katsotaanko, että asetusehdotus nimenomaan antaa nykyistä laajempaa suojaa tällaista vastaan. Tätä olisi mielestäni syytä käsitellä tarkemmin.

Ehdotus siis suojaa siltä osin kansalaisten ja äänestäjien yksityiselämää ja henkilötietojen suojaa, kun se rajoittaa kohdentamis- ja voimistamistekniikoiden avulla lähetetyn poliittisen mainonnan lähettämistä. Epäselväksi kuitenkin jää, mikä on ehdotuksen suhde nykytilaan. Jos ehdotus rajoittaa

mahdollisuuksia kohdentamis- ja voimistamistekniikan käyttämiseen vaalimainonnassa, yksityiselämän ja henkilötietojen suojan lisäksi se osaltaan jopa turvaa sananvapauteen kuuluvaa oikeutta vastaanottaa tietoa, koska edellä kuvatunkaltainen mainonta voisi johtaa siihen, että tietyntyyppisille ihmisille lähetettäisiin vain tietyntyyppistä sisältöä ja että heille puolestaan ei lähetetä jonkin toisentyyppistä sisältöä. Rajoitus näyttäisi myös kytkeytyvän demokraattisen keskustelun manipulointimahdollisuuksien vähentämiseen ja oikeuteen saada tietoa objektiivisella, läpinäkyvällä ja moniarvoisella tavalla, mutta näiden toteutus ehdotetulla sääntelyllä jää vielä epäselväksi.

Avoimuuden ja vastuullisuuden lisäämiseksi rekisterinpitäjien tulisi henkilötietoja käsitellessään toteuttaa lisäksi suojatoimia yleisessä tietosuoja-asetuksessa ja toimielinten tietosuoja-asetuksessa säädetyn ohella. Kaiken kaikkiaan ehdotuksen suhde olemassaolevaan tietosuojasääntelyyn jää epäselväksi ja vaatii tarkempaa analyysia. Sääntely vaikuttaa myös vaaleissa mainostavan tahon kannalta hyvin monimutkaiselta, etenkin ottaen huomioon, että säännösten rikkomisesta saattaisi seurata hallinnollinen sakko (seuraamusmaksu) tai muu taloudellinen seuraamus. Tämä voisi jopa johtaa siihen, että vähemmän asiantuntevat tai taloudelliselta kantokyvyltään heikommat (tai sanktion pelossa jopa suuremmat) toimijat eivät käytä kaikkea vaalimainonnan potentiaallia sanktioiden pelossa.

Ottaen huomioon jo voimassa oleva kattava tietosuojasääntely koko vaalimainontaehdotuksen sisältöä ja jopa tarvetta pitäisi arvioida kriittisesti. On pohdittava, ovatko esitetyt keinot oikeat ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään, joka sinällään on hyvä.

Poliittisen mainonnan avoimuutta koskeva asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 16 ja 114 artiklaan. Sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet poliittisen mainonnan avoimuutta koskevan asetuksen oikeusperustana vaikuttavat hieman kaukaa haetuilta ja aiheuttavat kysymyksen suhteellisuusperiaatteen mukaisuudesta, kuten valtioneuvosto huomauttaakin.

Lopuksi

Jatkovalmisteluissa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että säännökset ovat oikeasuhtaisia, yhdenvertaisia, oikeuden- ja tarkoituksenmukaisia ja selkeitä. Huomiota on kiinnitettävä vaalimainontasääntelyn suhteeseen olemassaolevaan tietosuojasääntelyyn ja analysoitava, miten se vaikuttaa rekisteröityjen (data subject) oikeuksiin. On syytä korostaa sääntelyn selkeyden tarvetta perusoikeuksiin liittyvissä kysymyksissä ja suhteessa EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen ja unionin

toimielinten tietosuoja-asetukseen sekä jäsenvaltioiden kansalliseen lainsäädäntöön. Sääntely ei saa olla poliittisen toimijan ja vaalikampanjaa hoitavan tahon kannalta liian monimutkaista. Jatkoneuvotteluissa on huolehdittava siitä, että asetusten nojalla puuttuminen sananvapauteen rajoittuu vain välttämättömään niissä tavoiteltavien hyväksyttävien päämäärien saavuttamiseksi. Tässä on otettava huomioon myös hallinnollisten sakkojen tai muiden taloudellisten seuraamusten ja niiden uhkan poliittisen sananvapauden käyttämistä mahdollisesti hillitsevä vaikutus (sekä peruste että sanktion suhteellisuus). Yksityiselämän ja henkilötietojen suojan osalta on tarkemmin selvitettävä asetusehdotusten vaikutukset näihin oikeuksiin (lahjoittajan yksityiselämän ja henkilötietojen suoja sekä mahdollisuudet kohdentaa kohdentamis- ja voimistamistekniikoilla vaalimainontaa ja tähän liittyvät tietosuojaperiaatteet, suojatoimet ym.). Lisäksi on arvioitava vaalimainontasääntelyn vaikutusta sananvapauteen kuuluvaan yleisön tiedonsaantioikeuteen. Jatkovalmistelussa on tärkeätä huolehtia siitä, että demokraattinen toiminta sekä kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet sekä oikeus levittää ja vastaanottaa tietoa, mielipiteitä ja viestejä turvataan mahdollisimman hyvin.

Espoossa, helmikuun 8. päivänä 2022

Päivi Korpisaari

Viestintäoikeuden professori

Helsingin yliopisto